

ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΟΣΚΤΗΣΕΩΝ 9

Μάρτιος 2023

Δωρεά Πηνελόπης Σταυριανοπούλου

Τον Οκτώβριο του 2022 η Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος (ΕΒΕ) παρέλαβε μια σημαντική δωρεά περίπου 260 τεκμηρίων από την κυρία Πηνελόπη Σταυριανοπούλου, η οποία διετέλεσε έως το 2014 Καθηγήτρια Νεοελληνικής Γλώσσας, Λογοτεχνίας και Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Complutense της Μαδρίτης. Η δωρεά αυτή παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, καθώς συνιστά καρπό της μακρόχρονης συλλεκτικής προσπάθειας, της ευρυμάθειας και του κοσμοπολιτισμού της δωρήτριας, ενώ αποτελείται από βιβλία που χρονολογούνται από το 1572 ως το 2018.

Εκτός από τις σύγχρονες ισπανόφωνες εκδόσεις, οι οποίες επικεντρώνονται κυρίως στη Μεσαιωνική και Νεοελληνική φιλολογία, η συλλογή περιλαμβάνει πλήθος έργων θεολογικού περιεχομένου, ιδίως στη λατινική και την ισπανική γλώσσα, αρκετά γαλλικά έργα της εποχής του Διαφωτισμού, καθώς και σημαντικές ιστορικές εκδόσεις κλασικών συγγραφέων. Στην πλειοψηφία τους πρόκειται για σπάνια και δυσεύρετα βιβλία.

Ανάμεσα σε αυτά ξεχωρίζει, από την περίοδο του Ουμανισμού και της Αναγέννησης των ελληνικών γραμμάτων, ο τρίτος τόμος του έργου *Πλουτάρχου Χαιρωνέως τά σωζόμενα συγγράμματα*, έκδοση Henr. Stephanus, Παρίσι, 1572. (Βλ. και <https://catalogue.nlg.gr/Record/b.613350>). Την ίδια χρονιά ο Henri Estienne II (Ερρίκος Στέφανος Β΄ ελληνιστί) εξέδωσε το περίφημο *Thesaurus Linguae Graecae*, αντίτυπο του οποίου φυλάσσεται στις Ειδικές Συλλογές της ΕΒΕ: (<https://catalogue.nlg.gr/Record/b.425453>).

Στη συλλογή περιλαμβάνονται δύο από τις πρώτες εκδόσεις του Βολταίρου, μια εκ των οποίων πραγματοποιήθηκε στη Γενεύη. Λόγω των αντιδράσεων και της λογοκρισίας της Καθολικής Εκκλησίας και του επίσημου γαλλικού κράτους, αρκετά έργα σημαντικών διανοουμένων του Γαλλικού Διαφωτισμού τυπώθηκαν εκτός Γαλλίας. Ο ερευνητής μπορεί να αναζητήσει

πρώτες εκδόσεις του Βολταίρου στις ήδη υπάρχουσες συλλογές της ΕΒΕ (<https://catalogue.nlg.gr/Record/b.297053>).

Στη σημαντική αυτή δωρεά ξεχωρίζει και μία πρώτη έκδοση του Ανδρέα Κάλβου σε έναν τόμο που περιλαμβάνει τους τίτλους: 1) *Κάλβου και Χρηστοπούλου Λυρικά : μετά γαλλικής μεταφράσεως = Odes nouvelles de Kalvos de Zante suivies d'un choix de poesies de Chrestoroulo / Κάλβου, Χρηστόπουλου · traduites par l'auteur des Helléniennes, P. de C. - En Παρίσιος : Ρενουάρδου, 1826*, 2) *La lyre patriotique de la Grèce : odes traduites du grec moderne / de Kalvos, de Zante / par Stanislas Julien / Paris: Librairie de Peytieux, MDCCCXXIV [1824]*. Στον τίτλο *Κάλβου και Χρηστοπούλου Λυρικά* υπάρχει ιδιόχειρη αφιέρωση του μεταφραστή, Guillaume Pauthier de Censay, στον πρώτο Γάλλο Σινολόγο, Abel-Rémusat. Αξίζει να σημειωθεί ότι αντίτυπο του δεύτερου τίτλου ανακάλυψε δεμένο πρόσφατα ο Πρόεδρος του Εφορευτικού Συμβουλίου της ΕΒΕ, κύριος Σταύρος Ζουμπουλάκης, στο τεκμήριο *Τὰ κατὰ Παῦλον καὶ Βιργινία, Ἐν Παρίσιος : [Ἐκ τῆς Τυπογραφίας Φιρμίνου Διδότου, 1824]*, <https://catalogue.nlg.gr/Record/b.271782#details>. Στις συλλογές της ΕΒΕ περιλαμβάνονται και άλλες πρώτες εκδόσεις των παραπάνω έργων του Κάλβου, οι οποίες είναι διαθέσιμες στους ερευνητές.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν και δύο σύγχρονες καλαίσθητες και σπάνιες εκδόσεις στα ισπανικά: *Grecia : Seis pinturas y seis dibujos de Gregorio Prieto / Gregorio Prieto · Κωστής Παλαμάς, Ἄγγελος Σικελιανός. Madrid : Insula, 1949*, και *Sonata al claro de luna / poema, Yannis Richos · música, Manuel Angulo · prólogo, José Hierro · grabados, Dimitri. Madrid : Boj, 1966-1967*.

Τέλος, εκτός από τα έντυπα βιβλία στη δωρεά περιλαμβάνονται και δύο μικρά ισπανικά χειρόγραφα θεολογικού περιεχομένου, του 17ου και των αρχών του 19ου αιώνα.

Σύντομα το σύνολο των τεκμηρίων της δωρεάς της κυρίας Σταυριανοπούλου θα είναι διαθέσιμο για το ερευνητικό κοινό.

Ανδρέας Βυριδής, Φιλολόγος

Κυριάκος Γρηγορόπουλος, Αρχαιολόγος